

Podręcznik Okulara

Albert Astals Cid

Pino Toscano

Polskie tłumaczenie: Marcin Kocur

Uaktualnienie i poprawki polskiego tłumaczenia:

Łukasz Wojniłowicz

Podręcznik Okulara

Spis treści

1	Wprowadzenie	6
2	Podstawowa obsługa	7
2.1	Otwieranie plików	7
2.2	Sterowanie	7
2.3	Tryb prezentacji	9
2.4	Wyszukiwanie zwrotne pomiędzy edytorami L ^A T _E X i Okularem	10
3	Zaawansowane możliwości Okulara	12
3.1	Pliki osadzone	12
3.2	Formularze	12
3.3	Przypisy	12
3.3.1	Dodawanie przypisów	14
3.3.2	Usuwanie przypisów	17
3.3.3	Edytowanie przypisów	18
3.4	Zarządzanie zakładkami	18
3.4.1	Widok zakładek	18
3.5	Możliwości wiersza poleceń	19
3.5.1	Podawanie pliku	19
3.5.2	Inne możliwości wiersza poleceń	20
4	Pasek menu	21
4.1	Menu Plik	21
4.2	Menu Edycja	22
4.3	Menu Widok	23
4.4	Menu Idź	24
4.5	Menu Zakładki	24
4.6	Menu Narzędzia	25
4.7	Menu Ustawienia	25
4.8	Menu Pomoc	26
5	Ustawienia silników Okulara	27
5.1	Ustawienia silnika PostScript ®	27
5.2	Ustawienia silnika PDF	28

Podręcznik Okulara

6	Ustawienia Okulara	30
6.1	Ustawienia ogólne	30
6.2	Ogólne	31
6.3	Dostępność	32
6.4	Wydajność	32
6.5	Prezentacja	33
6.6	Przypisy	34
6.7	Edytor	34
7	Zasługi i licencja	36
A	Wgrywanie	37
A.1	Jak zdobyć Okulara	37
A.2	Kompilacja i wgrywanie	37

Streszczenie

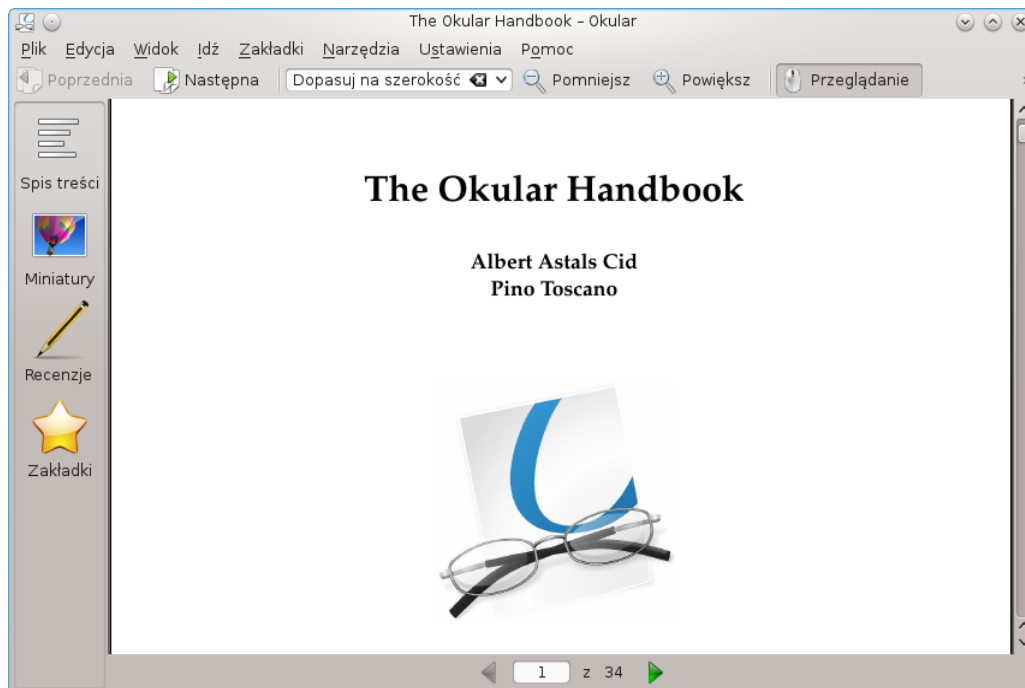
Okular jest wszechstronną przeglądarką dokumentów dla KDE, opartą na kodzie KPDF.

Rozdział 1

Wprowadzenie

Okular jest wszechstronną przeglądarką dokumentów dla KDE, opartą na kodzie KPDF. Pomimo tego, Okular zapewnia dodatkowe możliwości, jak np. tryb przeglądania, lepszą obsługę prezentacji oraz obsługę przypisów.

Okular obsługuje wiele różnych formatów takich jak PDF, PostScript®, Tiff, CHM, DjVU, Obrazy (png, jpg, itp.) XPS, Open Document (ODT), Fiction Books, Comic Book, Plucker, EPub oraz Fax. Aby zobaczyć wszystkie obsługiwane formaty i ich możliwości, zajrzyj do [Okular Obsługiwane formaty dokumentów](#).

Rozdział 2

Podstawowa obsługa

2.1 Otwieranie plików

Aby obejrzeć dowolny obsługiwany przez Okulara plik, wybierz **Plik** → **Otwórz...**, w oknie dialogowym wybierz obsługiwany plik i naciśnij **Otwórz**. Plik powinien zostać wyświetlony w głównym oknie.

WAŻNE

Jeśli zaznaczono **Otwieraj nowe pliki w kartach** na [Stronie ustawień ogólnych](#), to nowy dokument zostanie otworzony w nowej karcie.

Jeśli otwierano już jakieś pliki w Okularze, to można do nich szybko powrócić poprzez menu **Plik** → **Otwórz poprzedni**.

Okular jest domyślną aplikacją KDE dla plików PDF oraz PostScript®, uruchamianą w chwili naciśnięcia lewym przyciskiem myszy na takim pliku w oknie zarządzania plikami. Aby otworzyć dowolny obsługiwany przez Okulara format użyj **Otwórz z...** → **Okular** z menu podręcznego w oknie zarządzania plikami.

Po otwarciu pliku prawdopodobnie zechcesz go przeczytać, co pociąga za sobą konieczność poruszania się po nim. Przejdź do [kolejnego działu](#), aby dowiedzieć się więcej.

2.2 Sterowanie

Ten dział opisuje jak poruszać się po dokumencie w Okularze.

Istnieje wiele sposobów przeglądania obszaru widoku. Można przewijać dokument w górę i w dół przy pomocy klawiszy **Strzałka w górę** i **Strzałka w dół**. Można także użyć paska przewijania, rolki myszy lub klawiszy **Page Up** i **Page Down**.

Można także używać klawiszy sterowania podobnie jak w vim, tzn. **H**, aby przemieścić się na górę poprzedniej strony, **L**, aby przemieścić się na górę następnej strony, **J**, aby przemieścić się jeden wiersz w dół oraz **K** aby przemieścić się jeden wiersz w górę.

Kolejny sposób to przytrzymanie lewego przycisku myszy w dowolnym miejscu dokumentu i przeciągnięcie myszy w kierunku przeciwnym do tego, w który chcesz się przesunąć. Ten sposób działa tylko wtedy, gdy jesteś w trybie przeglądania dokumentu. Można go włączyć za pomocą menu **Narzędzia** → **Narzędzie przeglądania**.

NOTATKA

Przy przeglądaniu dokumentu w **Trybie prezentacji** użyj klawiszy **Strzałka w górę** oraz **Strzałka w dół**, aby przełączać pomiędzy stronami lub planszami. Liczba i położenie bieżącej planszy zostanie pokazane na nakładce w prawym górnym narożniku ekranu.

Aby odczytać dokument z kilkoma stronami, użyj możliwości samoczynnego przewijania w Okularze. Rozpocznij samoczynne przewijanie poprzez **Shift+Strzałka w dół** lub **Shift+Strzałka w górę**. Następnie użyj tych klawiszy do zwiększenia lub zmniejszenia szybkości przewijania. Można tymczasowo zatrzymać lub wznowić samoczynne przewijanie poprzez naciśnięcie klawisza **Shift**; naciśnięcie dowolnego innego klawisza przerywa tę możliwość.

Innym sposobem na poruszanie się po dokumencie z wieloma stronami jest użycie wskaźnika myszy. Przeciągnij stronę w górę lub w dół, kontynuuj przeciąganie także po osiągnięciu dołu lub góry ekranu i wytrwaj w takim działaniu. W chwili przekroczenia granicy strony, wskaźnik myszy pojawi się ponownie na górze lub dole ekranu i będzie można kontynuować przeciąganie.

Panel sterowania, znajdujący się po lewej stronie okna udostępnia dwa kolejne sposoby przemieszczania się po dokumencie:

- Naciśnięcie na miniaturę strony, spowoduje przejście do tej strony.
- Gdy dokument posiada spis treści, to po naciśnięciu na jeden z jego wpisów spowoduje przejście do przypisanej mu strony.
- Gdy dokument ma zakładki, włącz widok **Zakładki** i naciśnij na nie, aby przejść do przypisanej strony. Jeśli zakładki są pokazywane nie tylko dla bieżącego dokumentu, to można szybko przełączyć się do zakładek we wszystkich ostatnio otwartych plikach.
- Gdy dokument ma przypisy, włącz widok **Recenzje** i naciśnij na przypisy lub wybierz je przy użyciu klawiszy **Strzałka w górę** oraz **Strzałka w dół** oraz naciśnij klawisz **Return**, aby przejść do przypisanej strony.

Niektóre dokumenty posiadają łącza. W takim przypadku można na nie naciskać, aby wyświetlić stronę, na którą łącze wskazuje. Jeśli łącze prowadzi do strony sieciowej lub innego dokumentu, zostanie otworzony domyślny program KDE dla tego rodzaju. Na przykład naciśnięcie na łącze kierujące do strony «<http://www.kde.org>» spowoduje otwarcie tej strony internetowej w domyślnej przeglądarce sieciowej KDE.

WAŻNE

Wewnętrzne odsyłacze dokumentu działają tylko, gdy używane jest **Narzędzie przeglądania**.

Dodatkowo, można wykorzystać poniższe możliwości do przemieszczania się do wybranych miejsc w dokumencie:

- Można przejść na początek dokumentu przy użyciu **Ctrl+Home** lub użycie **Idź → Początek dokumentu**.
- Można przejść na koniec dokumentu przy użyciu **Ctrl+End** lub użycie **Idź → Koniec dokumentu**.
- Można przejść do dalszej części dokumentu przy użyciu klawisza **Spacji** lub **Page Down**. Aby przejść do następnej strony, użyj ikony **Przejdź do kolejnej strony** z paska narzędzi lub polecenia **Idź → Następna strona** z paska menu.
- Można przejść do wcześniejszej części dokumentu przy użyciu klawisza **Backspace** lub **Page Up**. Aby przejść do poprzedniej strony, użyj ikony **Przejdź do poprzedniej strony** z paska narzędzi lub polecenia **Idź → Poprzednia strona** z paska menu.

- Można przechodzić wstecz do położeń w dokumencie, z których się przyszło w kolejności chronologicznej. Rozważ np. czytanie wyrażenia «Jak pokazano w [15], ...» i że chcesz szybko podejrzeć źródło literaturowe [15]. Tak więc naciskasz na nie, a Okular przejdzie do wykazu literatury. Używając klawiszy **Alt-Shift-Strzałka w lewo** lub **Idź → Wstecz** na pasku menu cofniesz się wstecz do poprzedniego położenia.
- Można przejść naprzód w dokumencie po przejściu wstecz, jak to opisano powyżej, przy użyciu **Alt-Shift-Strzałka w prawo** lub **Idź → Naprzód** na pasku menu.
- Można przejść do następnego pasującego wyrażenia przy przeszukiwaniu przy użyciu klawiszy **F3** lub **Enter** (gdy uaktywnione jest pole tekstowe **Znajdź**) lub wpisu menu **Edycja → Znajdź następne** lub przejść do poprzedniego pasującego wyrażenia przy użyciu klawisza **Shift-F3** lub **Shift-Enter** (gdy uaktywnione jest pole tekstowe **Znajdź**) lub wpisu menu **Edycja → Znajdź poprzednie**.

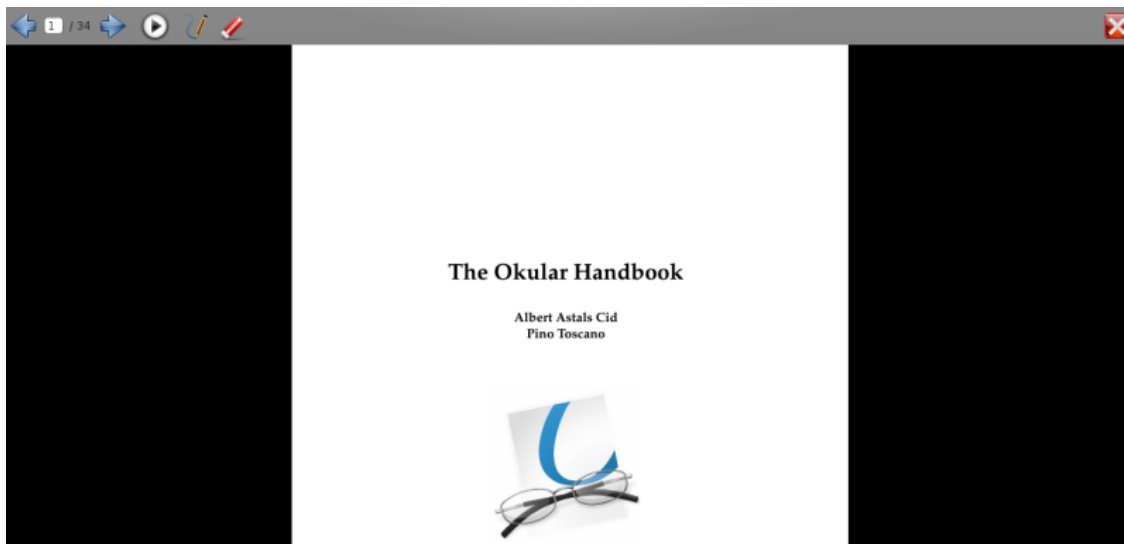
2.3 Tryb prezentacji

Tryb prezentacji to kolejny sposób na przeglądanie dokumentów Okularem. Można go włączyć poprzez **Widok → Prezentacja**. W tym trybie dokument jest wyświetlany strona po stronie. Strony dopasowane są do ekranu, co oznacza, że całość strony jest widoczna.

NOTATKA

Dokumenty PDF mogą mieć nawet określony tryb prezentacji jako domyślny sposób otwarcia.

W trybie prezentacji, dostępny jest pasek pomocniczy, znajdujący się na górze ekranu. Aby go wyświetlić, przesunąć wskaźnik myszy w górę.

Aby przemieszczać się między stronami można użyć lewego przycisku myszy (następna strona) lub prawego przycisku myszy (poprzednia strona), kółka myszy, przycisków strzałek, pola edycji numeru strony lub przycisków wymienionych w dziale [Sterowanie](#).

Użyj przycisków **Odtwórz/Wstrzymaj** na górnym pasku, aby odpowiednio zacząć lub wstrzymać odtwarzanie prezentacji.

Można wyłączyć tryb prezentacji w każdej chwili naciskając na klawisz **Esc** lub naciskając na przycisk **Zakończ** na górnym panelu.

Można też rysować na wyświetlonej stronie ołówkiem. Naciśnij na przycisk **Przełącz tryb rysowania**, znajdującym się na górnym panelu, aby włączyć lub wyłączyć możliwość rysowania

w trybie prezentacji. Zmiany poczynione w ten sposób zostaną samoczynnie wyczyszczone po wyjściu z trybu prezentacji. Można także nacisnąć na ikonę **Wymaż rysunki**, aby usunąć rysunki na bieżącej stronie.

Tryb prezentacji może obsłużyć więcej niż jeden ekran, jeśli posiadasz wiele monitorów. W takim przypadku, na górnym panelu pojawi się ikona wyświetlacza: jest to menu rozwijalne, które umożliwia przesunięcie prezentacji na każdy dostępny ekran.

Tryb prezentacji zawiera kilka możliwości ustawień, ich opis można znaleźć w dziale [Ustawianie Okulara](#).

2.4 Wyszukiwanie zwrotne pomiędzy edytorami L^AT_EX i Okular

Wyszukiwanie zwrotne jest bardzo użyteczną możliwością przy pisaniu dokumentu L^AT_EX. Jeśli wszystko ustawiono poprawnie, można nacisnąć na okno Okulara lewym przyciskiem myszy, przy naciśniętym klawiszu **Shift**. Po tym edytor wczytuje plik źródłowy L^AT_EX i przechodzi do właściwego akapitu.

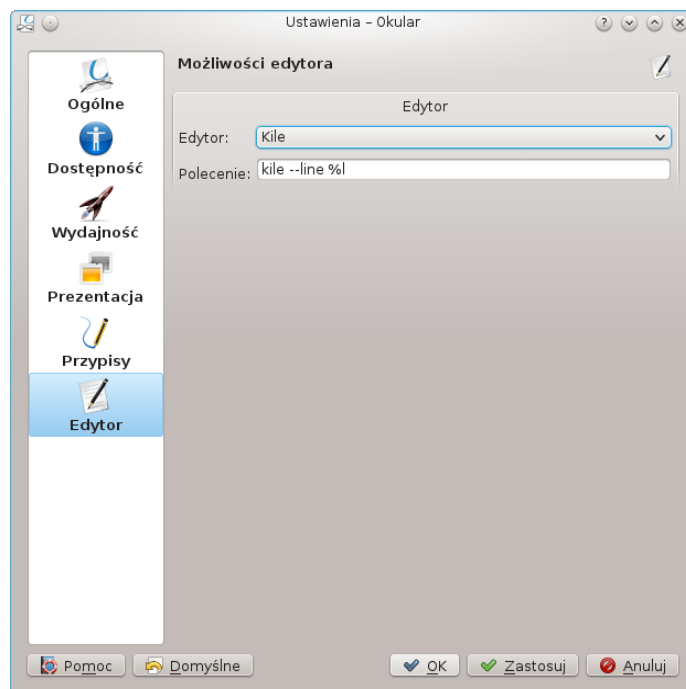
Wyszukiwanie zwrotne zadziała jeśli:

- Plik źródłowy zostanie pomyślnie skompilowany.
- Okular będzie wiedział jakiego edytora chcesz użyć.
- Narzędzie przeglądania będzie uruchomione, co można zrobić poprzez **Narzędzia** → **Narzędzie przeglądania**.

Dzięki tej możliwości Okulara, naciśnięcie lewym przyciskiem myszy przy naciśniętym klawiszu **Shift** w dokumencie DVI lub PDF spowoduje otwarcie odpowiedniego dokumentu L^AT_EX i próbę przejścia do odpowiedniego wiersza. Pamiętaj, aby powiadomić Okulara o użyciu odpowiedniego edytora poprzez menu Okulara **Ustawienia** → **Ustawienia Okulara...** (na stronie **Edytor**).

Po więcej szczegółów nt ustawiania edytora, zajrzyj do [odpowiedniego działu w tym podręczniku](#).

Podręcznik Okulara

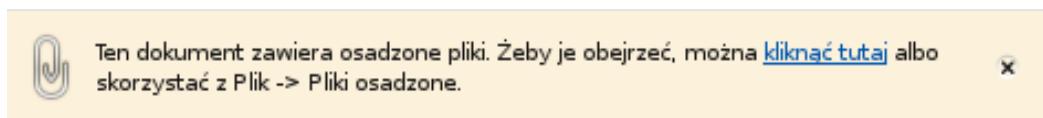
Ustawienia edytora w Okularze

Rozdział 3

Zaawansowane możliwości Okulara

3.1 Pliki osadzone

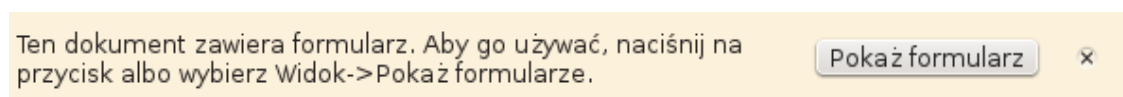
Jeśli dokument posiada w sobie zagnieżdżone pliki, przy jego otwarciu powyżej widoku strony pojawi się żółty pasek, powiadamiający o osadzonych plikach.

W tym przypadku można nacisnąć na odnośnik w tekście na pasku lub wybrać polecenie **Plik** → **Pliki osadzone**, aby otworzyć okno plików osadzonych. Okno to umożliwi przejrzanie osadzonych plików i ich wyodrębnienie.

3.2 Formularze

Po otwarciu dokumentu zawierającego formularz, na górze widoku strony ukaże się pasek, który umożliwi edycję tego formularza.

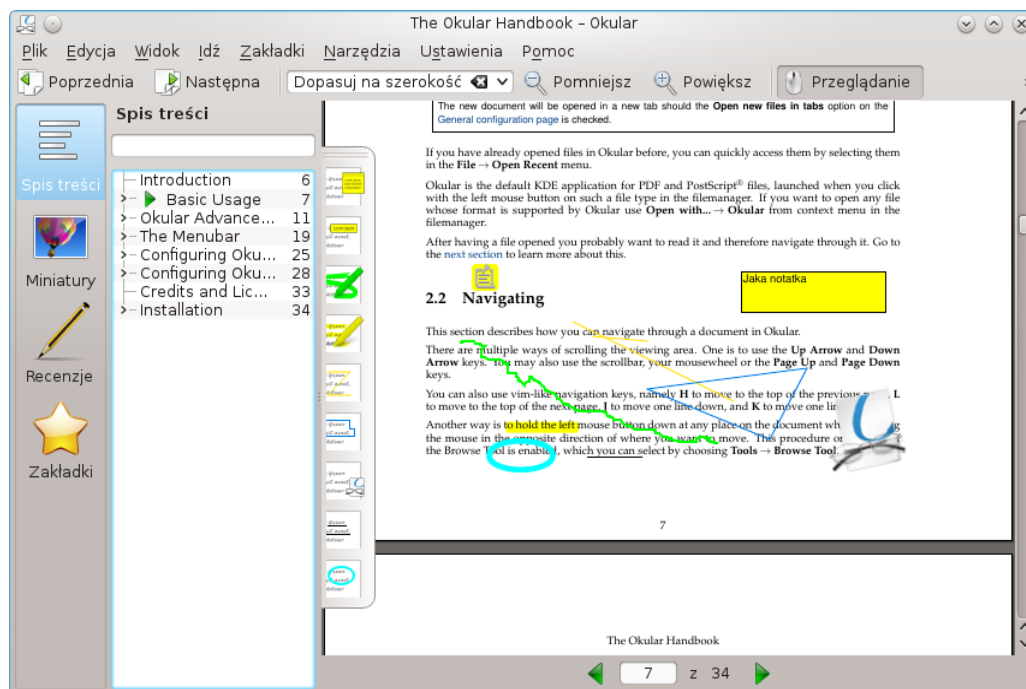

W tym przypadku, można nacisnąć albo na **Pokaż formularz** na pasku albo wybrać **Widok** → **Pokaż formularz**, aby wprowadzić dane do pól formularza.

3.3 Przypisy

Okular umożliwia przeglądanie i tworzenie przypisów w dokumentach. Przypisy utworzone przez Okulara przechowywane są wewnętrznie w katalogu danych lokalnych użytkownika. Okular nigdy nie zapisuje w dokumentach, które otwiera.

Podręcznik Okulara

Okular ma dwa różne rodzaj przypisów:

Przypisy tekstowe takie jak **Podświetlenie na żółto** oraz **Podkreślenie na czarno** dla plików z tekstem takich jak np. PDF.

Graficzne przypisy takie jak **Żółta karteczka**, **Notatka w treści**, **Odręczna linia**, **Podświetlenie**, **Prosta linia**, **Wielokąt**, **Znaczek**, **Podkreślenie** oraz **Elipsa** dla wszystkich formatów obsługiwanych przez Okulara.

Użycie menu podręcznego w trybie **Recenzji** panelu sterowania albo w głównym oknie może otworzyć **Żółtą karteczkę** dla dowolnego rodzaju przypisu i dodać lub zmienić komentarze.

Przypisy nie są tylko ograniczone do plików PDF, można ich używać dla każdego formatu obsługiwanego przez Okulara.

Od KDE 4.2, Okular posiada możliwość "archiwizacji dokumentu". Jest to własny format Okulara do zapisywania dokumentu i dodatkowych danych (w tej chwili są to tylko przypisy). Można zapisać "archiwum" bieżącego dokumentu z menu **Plik** → **Eksportuj jako** → **Archiwum dokumentu**. Aby otworzyć archiwum dokumentu Okulara zwyczajnie otwórz je w Okularze tak jakby to był na przykład dokument PDF.

Od wydania Okulara 0.15 można *także* zapisywać przypisy bezpośrednio do plików PDF. Możliwość ta jest dostępna tylko wtedy, gdy Okular został zbudowany przy użyciu **biblioteki wyświetlającej Poppler** w wersji 0.20 lub późniejszej. Można użyć **Plik** → **Zapisz jako...**, aby zapisać kopię pliku PDF wraz z przypisami.

NOTATKA

Nie jest możliwym zapisanie przypisów do pliku PDF, jeśli pierwotny plik został zaszyfrowany oraz Okular używa bibliotek Poppler w wersji, która jest niższa od 0.22.

NOTATKA

Po utworzeniu pliku PDF z istniejącymi przypisami, twoje zmiany do przypisów nie są samoczynnie zapisywane w wewnętrznym, lokalnym katalogu danych i musisz zapisać zmieniony dokument (przy użyciu **Plik** → **Zapisz jako...**) przed jego zamknięciem. W przypadku zapomnienia o tym, Okular pokaże okno potwierdzenia, które umożliwi zapisanie dokumentu.

NOTATKA

Z powodu ograniczeń DRM (najczęściej w dokumentach PDF), dodawanie, edycja niektórych właściwości lub usuwanie przypisów może nie być możliwe.

NOTATKA

Dowolne działanie na przypisach (tworzenie i usuwanie przypisów, edytowanie dowolnych właściwości przypisów, przemieszczanie przypisów przy użyciu **Ctrl**+przeciągnięcie oraz edytowanie treści tekstu przypisu) można **cofnąć** lub **ponowić** przy użyciu odpowiedniego wpisu z menu **Edycja**. Można także cofnąć działanie poprzez naciśnięcie **Ctrl-Z** i ponowić cofnięte działanie poprzez naciśnięcie **Ctrl-Shift-Z**.

Od wydania Okulara 0.17 można ustawiać domyślne właściwości i wygląd każdego narzędzia przypisów. Zajrzyj do [odpowiedniego rozdziału w tym podręczniku](#).

3.3.1 Dodawanie przypisów

Aby dodać przypis do dokumentu, włącz pasek przypisów. Można to zrobić przez wybranie polecenia **Narzędzia** → **Recenzja** lub naciśnięcie **F6**. Po otwarciu paska narzędziowego przypisów, naciśnij na jednym z jego przycisków lub użyj skrótów klawiszowych (klawisze od **1** do **9**), aby rozpocząć tworzenie tego przypisu.

Pasek przypisów pomaga przy tworzeniu przypisów dzięki rysunkom, kształtom i wiadomością tekstowym. Można użyć paska przypisów, aby oznaczyć dokument (np. dodać linie, elipsy, wielokąty, znaczki, podświetlenia, podkreślenia itp.). Tabela poniżej opisuje dokładnie co robią przyciski na domyślnym pasku przypisów.

Przycisk	Nazwa narzędzia	Opis
	Żółta karteczka	Aby narysować wielowierszową notatkę. Notatkę można obejrzeć poprzez dwukrotne naciśnięcie na jej ikonę w dokumencie. Naciśnij na przycisk narzędzia, a następnie w dokumencie wskaż miejsce, w którym ma powstać żółta karteczka. Wprowadź jej tekst i naciśnij na przycisk Zamknij tę karteczkę w górnym prawym narożniku okna żółtej karteczki.

	Notatka w treści	Aby narysować notatkę w treści. Notatka zostanie pokazana w treści. Naciśnij na przycisku narzędzia, następnie naciśnij lewym klawiszem myszy i przytrzymaj aby umieścić górny lewy narożnik notatki, następnie przeciągnij, aby umieścić dolny prawy narożnik. Wprowadź tekst notatki, a następnie naciśnij OK, aby zapisać notatkę, Anuluj, aby anulować wprowadzanie notatki lub Wyczyść, aby wyczyścić notatkę.
	Linia odręczna	Aby narysować linię odręczną. Naciśnij na przycisku narzędzia, a następnie naciśnij lewym przyciskiem myszy i przytrzymaj, aby umieścić początek linii, następnie przeciągnij, aby narysować linię.
	Podświetlenie	Aby podświetlić tekst w dokumencie danym kolorem tła. Naciśnij na przycisku narzędzia, a następnie naciśnij lewym przyciskiem myszy i przytrzymaj, aby umieścić początek podświetlenia wycinku tekstu, a następnie przeciągnij, aby go podświetlić.
	Linia prosta	Aby oznaczyć przy pomocy linii Naciśnij na przycisku narzędzia, a następnie naciśnij lewym przyciskiem myszy, aby umieścić punkt początkowy linii, następnie przeciągnij, aby umieścić punkt końcowy linii i naciśnij jeszcze raz.

	Wielokąt	Aby narysować zamkniętą figurę płaską z trzech lub więcej odcinków. Odpowiadającą notatkę można obejrzeć poprzez dwukrotne naciśnięcie wewnątrz wielokąta. Naciśnij na przycisku narzędzia, a następnie naciśnij lewym przyciskiem myszy, aby umieścić pierwszy wierzchołek wielokąta, następnie przeciągnij, aby umieścić drugi wierzchołek. Kontynuuj do chwili narysowania całego wielokąta, aż do pierwszego wierzchołka. Naciśnij dwukrotnie, aby dodać notatkę do wielokąta. Wpisz tekst notatki, a następnie naciśnij na OK, aby zapisać notatkę, Anuluj, aby anulować wpisywanie notatki lub Wyczyść, aby wyczyścić notatkę.
	Znacek	Aby oznaczyć tekst lub obraz danym kształtem. Naciśnij na przycisku narzędzia, a następnie naciśnij lewym przyciskiem myszy, aby umieścić znaczek. Jednokrotne naciśnięcie po prostu umieszcza kwadratowy znaczek (użyteczne dla ikon). Aby dodać prostokątny znaczek, naciśnij lewym przyciskiem myszy i przytrzymaj go, aby umieścić lewy górny punkt, a następnie przeciągnij, aby umieścić dolny prawy punkt.

	Podkreślenie	Aby podkreślić jakiś tekst. Naciśnij na przycisku narzędzia, a następnie naciśnij lewym przyciskiem myszy i przytrzymaj, aby umieścić początek podkreślenia wycinku tekstu, a następnie przeciągnij, aby go podkreślić.
	Elipsa	Aby narysować elipsę wokół wybranego obszaru. Naciśnij na przycisku narzędzia, a następnie naciśnij lewym przyciskiem myszy i przytrzymaj, aby umieścić lewy górny narożnik opisanego na elipsie prostokąta, następnie przeciągnij, aby umieścić prawy dolny narożnik.

Zawartość paska przypisów można ustawić przy użyciu [Strony przypisów okna ustawień Okulara](#). Tę stronę można otworzyć przy użyciu prawego przycisku myszy na pasku przypisów, a następnie wybranie **Ustawienia przypisów...** z menu podręcznego.

Poprzez jednokrotne naciśnięcie na przycisku narzędzia przypisu, narzędzie zostanie użyte jednokrotnie. Aby np. podświetlić więcej niż jedną ważną częśći tekstu, włącz to narzędzie na trwałe poprzez dwukrotne naciśnięcie na przycisku narzędzia. Naciśnij klawisz **Esc** lub naciśnij ponownie na przycisku narzędzia, aby opuścić tryb trwały.

NOTATKA

Pasek przypisów może zostać umieszczony na każdej z krawędzi pola widoku dokumentu: przeciągnij go po prostu w inne miejsce.

NOTATKA

Włączenie paska przypisów spowoduje przełączenie programu w tryb przeglądania.

W każdej chwili można przerwać tworzenie notatek, wystarczy nacisnąć na przycisk, z którego skorzystano w celu jego rozpoczęcia lub nacisnąć na klawisz **Esc**.

Nowo utworzone przypisy będą autorstwa osoby określonej na stronie [Przypisy](#) w oknie dialogowym ustawień Okulara. Strony **Przypisów** można także użyć do ustawienia zawartości paska przypisów.

3.3.2 Usuwanie przypisów

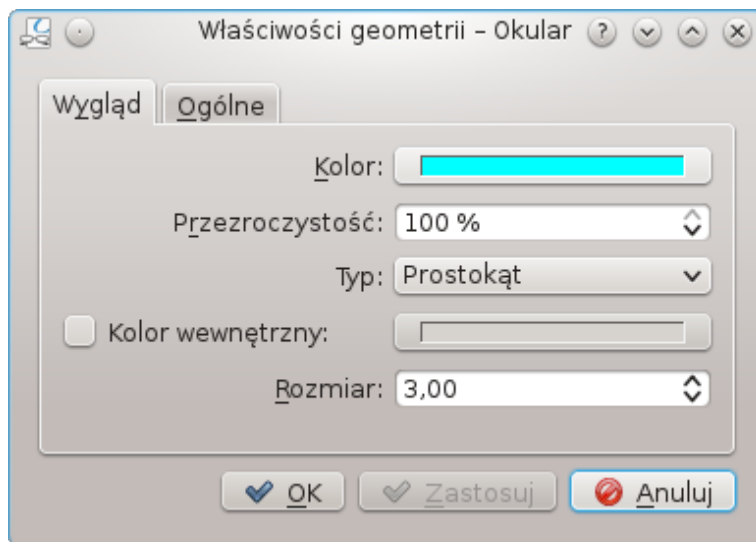
Aby usunąć przypis z dokumentu, naciśnij na niego prawym przyciskiem myszy i wybierz **Usuń**. Podczas usuwania przypisów okno pomocnicze jego tworzenia zostanie zamknięte, jeśli jest otwarte.

NOTATKA

To polecenie może nie być dostępne, jeśli dokument nie zezwala na usuwanie przypisów.

3.3.3 Edytowanie przypisów

Aby zmienić przypis, naciśnij na niego prawym przyciskiem myszy i wybierz **Właściwości....** Otworzy się okno dialogowe, pozwalające na zmianę ogólnych ustawień przypisu (kolor, przezroczystość, autor, itp.), a także właściwości wyjątkowych dla tego rodzaju przypisu.

Aby przenieść przypis, przytrzymaj przycisk **Ctrl**, najedź wskaźnikiem myszy na przypis i zacznij go przeciągać.

NOTATKA

W zależności od uprawnień do dokumentu, nie wszystkie możliwości mogą być dostępne (najczęściej tak jest w dokumentach PDF).

3.4 Zarządzanie zakładkami

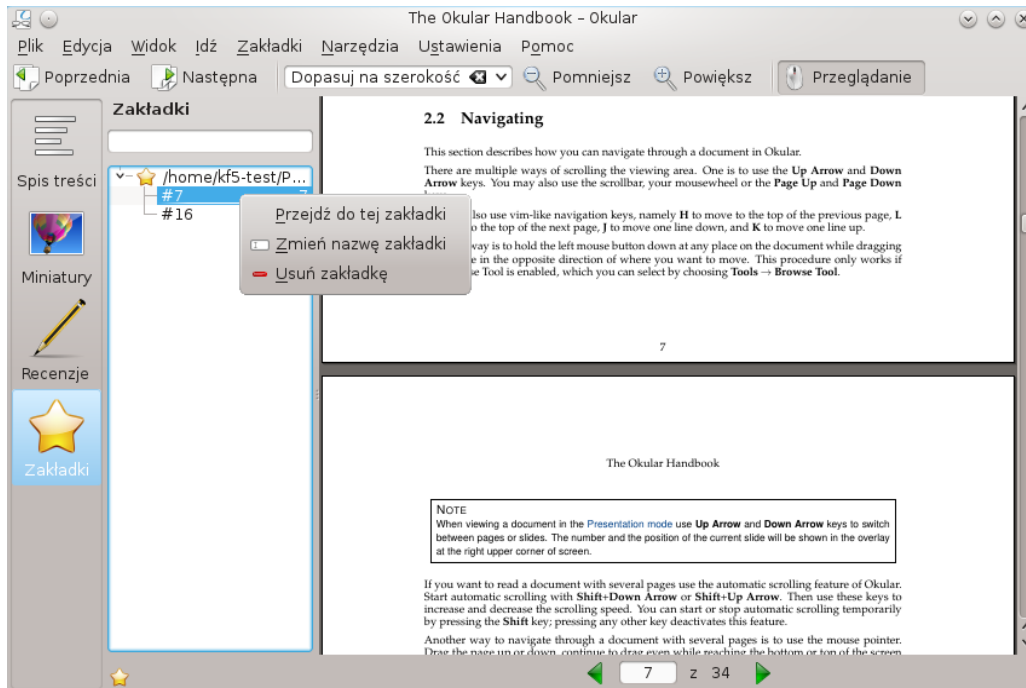
Okular zawiera bardzo elastyczny system zakładek. Okular zapisuje, w zakładce, położenie na stronie i umożliwia określenie więcej niż jednej zakładki na stronę.

Do zarządzania zakładkami w Okularze można użyć widoku **Zakładek** z **Panelu sterowania**, **Menu zakładek** lub menu podręcznego widoku dokumentu (naciśnij prawym przyciskiem myszy, aby je wywołać).

3.4.1 Widok zakładek

Aby otworzyć widok **Zakładek** naciśnij na wpis **Zakładki** na **Panelu sterowania**. Jeśli **Panel sterowania** nie jest wyświetlany, użyj wpisu menu głównego **Ustawienia** → **Pokaż panel sterowania** (F7), aby uczynić go widocznym.

Podręcznik Okulara

Paska filtra na górze widoku **Zakładki** można użyć do odfiltrowania spisu zakładek według tekstu w polu wprowadzania.

Spis umożliwia oglądanie spisu zakładek w postaci drzewa: każdy element w spisie można «rozwinąć» lub «zwinąć» poprzez naciśnięcie na ikonę < lub v obok niego.

Naciśnij na ikonę poniżej spisu, aby wyświetlić ikony tylko z bieżącego dokumentu.

Menu spod prawego klawisza myszy dla dokumentu można używać do otwarcia dokumentu, zmiany jego nazwy lub usunięcia go z wykazu. Wiedź, że usunięcie dokumentu prowadzi do usunięcia wszystkich z nim związanych zakładek.

Menu spod prawego klawisza myszy dla poszczególnych zakładek umożliwia przejście do zakładki, zmianę jej nazwy lub jej usunięcie.

3.5 Możliwości wiersza poleceń

Pomimo tego że Okular najczęściej otwierany jest za pomocą menu programów KDE lub ikony pulpitu, może być także otwierany z wiersza poleceń w oknie terminala. Istnieje kilka użytecznych możliwości przy jego uruchamianiu.

3.5.1 Podawanie pliku

Poprzez określenie ścieżki i nazwy wybranego pliku, użytkownik może spowodować, że program Okular otworzy plik lub samoczynnie utworzy plik podczas uruchamiania. Wywołanie takie może wyglądać następująco:

```
% okular /home/moj_domowy/Dokumenty/moj_dokument.pdf
```

NOTATKA

Dla dokumentów PDF, można podać nazwę jako `nazwa_dokumentu#nazwane_miejsce` gdzie `nazwane_miejsce` jest szczególnie nazwanym miejscem osadzonym w dokumencie.

3.5.2 Inne możliwości wiersza poleceń

Dostępne są następujące możliwości wyświetlania pomocy w wierszu poleceń

okular --help

Wyszczególnia najbardziej podstawowe możliwości dostępne dla wiersza poleceń.

okular --help-qt

Wyszczególnia dostępne możliwości zmiany sposobu oddziaływania Okulara z Qt™.

okular --help-kde

Wyszczególnia dostępne możliwości zmiany sposobu oddziaływania Okulara z KDE.

okular --help-all

Wyszczególnia wszystkie możliwości dla wiersza poleceń.

okular --author

Wyszczególnia autorów Okulara w oknie terminala

okular -v, --version

Wyszczególnia informacje o wersji dla Qt™, KDE oraz Okulara. Dostępne również przez

okular -v

okular --license

Pokazuje szczegóły licencji.

okular --page numer

Otwiera dokument na podanej stronie. Dostępne także poprzez **okular -p numer**

okular --presentation

Otwiera dokument w trybie prezentacji.

okular --print

Uruchamia z oknem dialogowym drukowania.

okular --unique

Steruje niepowtarzalnym wystąpieniem.

okular --noraise

Zapobiega skupieniu uwagi na oknie Okulara po jego uruchomieniu.

okular --

Koniec możliwości.

Rozdział 4

Pasek menu

4.1 Menu Plik

Plik → Otwórz... (Ctrl+O)

Otwiera obsługiwany plik lub archiwum Okulara. Jeśli jakiś plik jest już otwarty, zostanie zamknięty. Aby uzyskać więcej informacji, przeczytaj dział [Otwieranie plików](#).

Plik → Otwórz poprzedni

Otwiera jeden z poprzednio używanych plików z podmenu. Jeśli jakiś plik jest obecnie wyświetlany, zostanie on zamknięty. Aby uzyskać więcej informacji, przeczytaj dział [Otwieranie plików](#).

Plik → Importuj Postscript jako PDF...

Otwórz plik PostScript® i przekształć go do PDF.

Plik → Zapisz jako...

Zapisz obecnie otwarty plik pod inną nazwą, używając silnika dokumentu. Silnikiem PDF (wymagany Poppler >= 0.8) możliwe jest zapisanie dokumentu ze zmienionymi wartościami pól formularzy. Możliwym jest także (pod warunkiem, że dane nie zostały zabezpieczone cyfrowo) zapisanie przypisów wraz z plikami PDF (wymagany Poppler >= 0.22).

Plik → Zapisz kopię jako...

Zapisuje kopię obecnie otwartego pliku pod inną nazwą, nie używając silnika dokumentu.

Plik → Wczytaj ponownie (F5)

Wczytuje ponownie obecnie otwarty plik.

Plik → Drukuj... (Ctrl+P)

Drukuje obecnie wyświetlany dokument.

Plik → Podgląd wydruku...

Wyświetla sposób, w jaki zostanie wydrukowany obecnie otwarty dokument przy domyślnych ustawieniach.

Plik → Właściwości

Wyświetla podstawowe informacje o dokumencie, takie jak jego tytuł, autora, datę utworzenia i dane o użytych czcionkach. Dostępność informacji zależy od typu dokumentu.

Plik → Pliki osadzone

Wyświetla pliki zagnieżdżone w dokumencie, jeśli takie istnieją. Aby uzyskać więcej informacji, przeczytaj dział [Pliki osadzone](#).

Plik → Eksportuj jako

To podmenu wyświetla dostępne formaty, w których może zostać zapisany bieżący dokument. Pierwszym z wykazu formatów dla każdego dokumentu zawsze będzie **Zwykły tekst...**

Drugi wpis to **Archiwum dokumentu**, który umożliwia zachowanie dokumentu wraz z przypisami w formacie właściwym Okularowi. Dzięki temu można łatwo korzystać z pierwotnych dokumentów z przypisami pracując nad nimi z innymi użytkownikami Okulara.

Plik → Zakończ (Ctrl+Q)

Kończy pracę Okulara.

4.2 Menu Edycja

Edycja → Cofnij (Ctrl+Z)

Cofa ostatnie polecenie edytowania przypisu (tworzenie i usuwanie przypisów, edytowanie dowolnych właściwości przypisów, przemieszczanie przypisów przy użyciu Ctrl+przeciągnięcie oraz edytowanie treści przypisu).

Edycja → Przywróć (Ctrl+Shift+Z)

Ponawia ostatni krok cofnięcia przy edytowaniu przypisów.

Edycja → Kopiuj (Ctrl+C)

Kopiuje tekst zaznaczony w trybie **Zaznaczanie** do schowka.

Edycja → Zaznacz wszystko (Ctrl+A)

Zaznacza cały tekst (jeśli dokument go posiada). To polecenie działa tylko w trybie **Zaznaczanie**.

Edycja → Znajdź... (Ctrl+F)

Wyświetla u dołu pola widoku panel, który pozwala na wyszukanie ciągu znaków w dokumencie.

Edycja → Znajdź następne (F3)

Spróbuje znaleźć poprzednio szukany ciąg znaków ponownie.

Edycja → Znajdź poprzednie (Shift+F3)

Przechodzi do poprzedniego wystąpienia szukanego ciągu znaków w dokumencie.

4.3 Menu Widok

Widok → Prezentacja (Ctrl+Shift+P)

Włącza tryb prezentacji. Po więcej szczegółów, zajrzyj do działu [Tryb prezentacji](#).

Widok → Powiększ (Ctrl++)

Przybliża dokument.

Widok → Pomniejsz (Ctrl+-)

Oddala dokument.

Widok → Dopasuj szerokość

Zmienia powiększenie dokumentu tak, że szerokość strony odpowiada szerokości pola widoku.

Widok → Dopasuj stronę

Zmienia powiększenie dokumentu tak, aby widoczna była w całości przynajmniej jedna strona.

Widok → Dopasuj samoczynnie

Zmień powiększenie widoku dokumentu do wartości, która, w zależności od stosunku rozmiaru strony do obszaru widoku, samoczynnie wyrównuje szerokość strony do szerokości widoku dokumentu (tak jak przy dopasowaniu na szerokość), wysokość strony do wysokości widoku dokumentu (tak jak przy dopasowaniu na wysokość) lub czyni całą stronę widoczną (tak jak przy dopasowaniu strony).

Widok → Ciągły

Włącza ciągły tryb przeglądania. W tym trybie wyświetlane są wszystkie strony dokumentu, dzięki czemu można je przewijać bez konieczności użycia poleceń **Idź → Poprzednia strona** i **Idź → Następna strona**.

Widok → Tryb widoku

To podmenu wybiera sposób wyświetlania stron. Dostępne możliwości to: **Pojedyncza strona** (jedna strona na wiersz), **Strony sąsiadujące** (blok dwóch stron na wiersz) i **Przełącz** (liczba kolumn jest określana w [ustawieniach Okulara](#)).

Widok → Kierunek

To podmenu zmienia kierunek (położenie) stron w dokumencie.

NOTATKA

Obrót jest stosowany dla każdej ze stron.

Po wybraniu polecenia **Pierwotny kierunek** zostaje przywrócony domyślny kierunek dokumentu, cofając tym samym wszelkie obroty użytkownika.

Widok → Rozmiar strony

Zmienia rozmiar stron dokumentu.

NOTATKA

To podmenu zostaje aktywowane tylko wtedy, gdy bieżący dokument obsługuje różne wielkości stron.

Widok → Obetnij marginesy

Usuwa białe obramowanie stron podczas ich przeglądania.

Widok → Pokaż/Ukryj formularz

Wyświetla lub ukrywa pola formularza w dokumencie.

NOTATKA

To polecenie menu jest dostępne tylko wtedy, gdy bieżący dokument posiada formularz.

4.4 Menu Idź

Idź → Poprzednia strona

Wyświetla poprzednią stronę dokumentu.

Idź → Następna strona

Wyświetla następną stronę dokumentu.

Idź → Początek dokumentu (Ctrl+Home)

Przechodzi na początek dokumentu.

Idź → Koniec dokumentu (Ctrl+End)

Przechodzi na koniec dokumentu.

Idź → Wstecz (Alt+Shift+Strzałka w lewo)

Przechodzi do poprzedniego widoku dokumentu.

Idź → Wprzód (Alt+Shift+Strzałka w prawo)

Przechodzi się do kolejnego widoku dokumentu. Możliwe tylko, gdy wcześniej nastąpiło przejście wstecz.

Idź → Idź do strony... (Ctrl+G)

Otwiera okno, które umożliwia przejście do każdej strony dokumentu.

4.5 Menu Zakładki

Zakładki → Dodaj/Usuń zakładkę (Ctrl+B)

Dodaje lub usuwa zakładkę dla obecnego położenia.

Zakładki → Zmień nazwę zakładki

Zmienia nazwę zakładki dla obecnego położenia.

Zakładki → Poprzednia zakładka

Przechodzi do poprzedniej zakładki lub nie rób nic, jeśli poprzednia zakładka nie istnieje.

Zakładki → Następna zakładka

Przechodzi do następnej zakładki lub nie rób nic, jeśli następna zakładka nie istnieje.

Zakładki → Brak zakładek

To polecenie jest zawsze niedostępne, wyświetlane tylko wtedy, gdy bieżący dokument nie posiada zakładek; w przeciwnym przypadku wyświetlany jest w jego miejscu wykaz zakładek. Naciśnięcie na te zakładki umożliwia bezpośrednie przejście do przypisanego położenia.

4.6 Menu Narzędzia

Narzędzia → Narzędzie przeglądania (Ctrl+1)

Mysz zachowuje się w sposób zwyczajny: lewy przycisk myszy służy do przewijania dokumentu i podążania za odsyłaczami, a prawy do dodawania zakładek i dopasowywania szerokości.

Narzędzia → Narzędzie powiększania (Ctrl+2)

Naciśnięcie lewym przyciskiem myszy i przeciągnięcie spowoduje powiększenie wybranego obszaru, naciśnięcie prawym przyciskiem przywróci poprzedni stopień powiększenia.

Narzędzia → Narzędzie zaznaczania (Ctrl+3)

Mysz będzie działała jak narzędzie do zaznaczania. Oznacza to, że naciśnięcie lewym przyciskiem i zaznaczenie czegoś, a następnie puszczenie przycisku wyświetli menu z możliwością skopiowania tekstu lub obrazu do schowka, zapisania obrazu do pliku lub wypowiedzenia tekstu.

Narzędzia → Narzędzie zaznaczania tekstu (Ctrl+4)

Mysz będzie działała jak narzędzie do zaznaczania tekstu. Oznacza to, że po zaznaczeniu tekstu lewym przyciskiem myszy będzie go można skopiować do schowka lub wypowiedzieć, po wybraniu odpowiedniej opcji z menu dostępnego pod prawym przyciskiem myszy.

Narzędzia → Narzędzie zaznaczania tabeli (Ctrl+5)

Narysuj prostokąt wokół tekstu dla tabeli, a następnie naciśnij lewym przyciskiem myszy, aby podzielić blok tekstu na wiersze i kolumny. Naciśnięcie lewym przyciskiem na istniejącym wierszu usuwa go i scala z sąsiadującymi wierszami lub kolumnami.

Narzędzia → Szkło powiększające (Ctrl+6)

Włącza tryb szkła powiększającego dla wskaźnika myszy. Naciśnij i przytrzymaj lewy przycisk myszy, aby włączyć okno szkła powiększającego, przesuвай wskaźnikiem, aby przesuwać się po dokumencie. Szkło powiększające przeskalowuje każdy piksel w dokumencie na 10 pikseli w oknie szkła powiększającego.

Narzędzia → Recenzja (F6)

Otwiera panel dodawania przypisów. Umożliwia on dodawanie przypisów do bieżącego dokumentu. Po więcej szczegółów, zajrzyj do działu [Przypisy](#).

Narzędzia → Przeczytaj cały dokument , Narzędzia → Przeczytaj bieżącą stronę , Narzędzia → Przestań czytać

Te polecenia umożliwiają wypowiedzenie całego dokumentu lub jednej strony oraz przewijanie odczytywania przez system KDE tekstu-na-mowę Jovie.

Działanie **Wypowiedz ...** jest włączone tylko, gdy w systemie dostępny jest system Jovie.

4.7 Menu Ustawienia

Ustawienia → Pokaż pasek menu (Ctrl+M)

Wł/Wył wyświetlanie paska menu. Ukryty pasek może zostać przywrócony przy użyciu skrótu klawiszowego **Ctrl+M**. Jeśli pasek menu jest ukryty, to menu podręczne, otwarte prawym klawiszem myszy, zawiera dodatkowy wpis **Pokaż pasek menu**.

Ustawienia → Pokaż pasek narzędzi

Ukrywa lub wyświetla pasek narzędzi.

Ustawienia → Pokaż panel sterowania (F7)

Ukrywa lub wyświetla panel sterowania.

Ustawienia → Pokaż pasek stron

Wł/Wył pasek strony na dole obszaru dokumentu, aby zaoszczędzić miejsce w pionie w oknie Okulara.

Ustawienia → Tryb pełnoekranowy (Ctrl+Shift+F)

Włącza tryb pełnoekranowy. Zauważ, że tryb pełnoekranowy różni się od [trybu prezentacji](#) tym, że jedyną możliwością trybu pełnoekranowego jest ukrycie wystroju okna, paska menu i paska narzędzi.

Ustawienia → Ustawienia skrótów...

Otwiera okno, które pozwala na ustawienie skrótów klawiszowych dla większości poleceń menu.

Ustawienia → Ustawienia pasków narzędzi...

Otwiera okno, które pozwala na wybranie, które ikonki powinny być widoczne na pasku narzędzi.

Ustawienia → Ustawienia silników...

Otwiera okno [Ustawień silników](#).

Ustawienia → Ustawienia Okulara...

Otwiera okno [Ustawienia - Okular](#).

4.8 Menu Pomoc

Pomoc → Podręcznik Okular (F1)

Uruchamia System pomocy KDE na stronie pomocy programu Okular (czyli na tym dokumencie).

Pomoc → Co to jest? (Shift+F1)

Zmienia kursor myszy w strzałkę ze znakiem zapytania. Kliknięcie na elemencie programu spowoduje otworenie okna pomocy objaśniającego funkcję tego elementu (o ile taka pomoc istnieje).

Help → Raport o błędzie...

Otwiera okienko zgłoszenia błędu, w którym możesz zgłosić błąd lub prośbę o dodanie nowej funkcji.

Pomoc → O programie Okular

Wyświetla informacje o autorach i wersji programu.

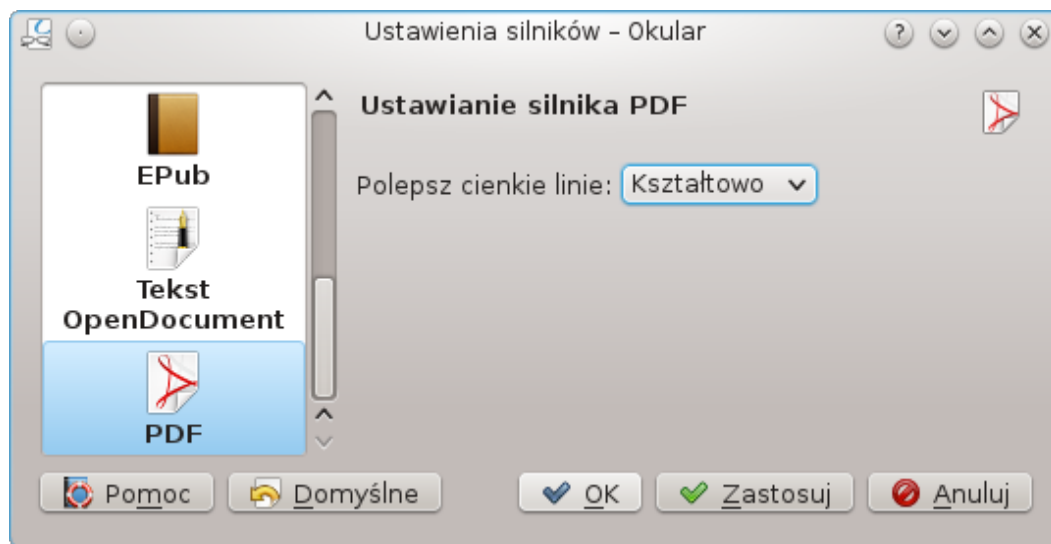
Pomoc → Informacje o KDE

Wyświetla informacje o wersji KDE i inne podstawowe informacje.

Rozdział 5

Ustawienia silników Okulara

Można ustawić silniki Okulara poprzez **Ustawienia** → **Ustawienia silników...** Obecnie istnieje możliwość ustawiania tylko silników EPub, PostScript®, FictionBook, Txt, Tekstu OpenDocument oraz PDF.

Poprzez użycie stron ustawień dla EPub, FictionBook, Txt oraz tekstu OpenDocument można określić czcionkę do wyświetlania dokumentów w odpowiednich formatach. Przycisk **Wybierz...**, na tych stronach, otwiera zwykłe okno ustawień KDE. Zajrzyj do [Podręcznika o podstawach KDE](#) po więcej szczegółów.

Opis stron ustawień PostScript® oraz PDF podano poniżej.

5.1 Ustawienia silnika PostScript®

Silnik wyświetlania PostScript® w Okularze można ustawić na podstawie [Ghostscript](#) poprzez wybranie **Ghostscript** ze spisu po lewej stronie okna dialogowego ustawień. Jedyna możliwość zmiany jest następująca.

Użyj czcionek systemowych

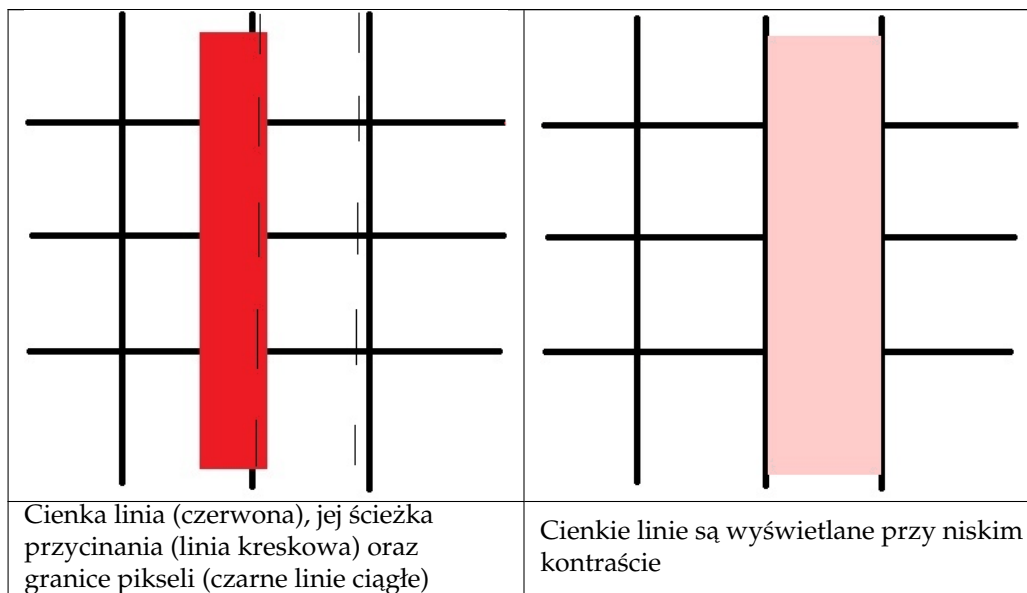
To ustawienie określa, czy Ghostscript ma używać czcionek systemowych, w przypadku odznaczenia, dozwolone jest użycie tylko czcionek osadzonych w dokumencie. Ustawienie to jest domyślnie zaznaczone.

5.2 Ustawienia silnika PDF

Silnik wyświetlania PDF w Okularze można ustawić na podstawie [Poppler](#) poprzez wybranie **PDF** ze spisu po lewej stronie okna dialogowego ustawień. Jedyna możliwość zmiany jest następująca.

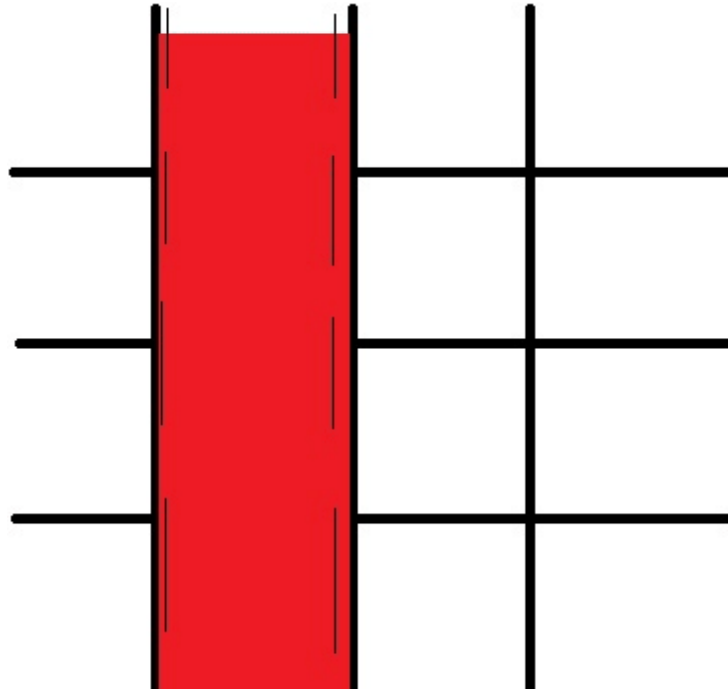
Polepsz cienkie linie

Rysowanie linii w Okularze zostało zaimplementowane w dwóch krokach: tworzenie ścieżki przycinającej i wypełnianie tej ścieżki przycinającej. Gdy linia w pierwotnym dokumencie jest mniejsza niż jeden piksel, to ta dwustopniowa implementacja może powodować problemy. Dla tych linii, ścieżka przycinająca jest wypełniana kolorem wypełnienia, który zależy od grubości części linii wewnątrz przyciętego obszaru. Jeśli część linii wewnątrz obszaru przycinania będzie bardzo mała, to kontrast pomiędzy kształtem i kolorem tła może stać się zbyt niski, aby można było rozpoznać linię. Siatki takich linii wyglądają wtedy bardzo nieładnie.

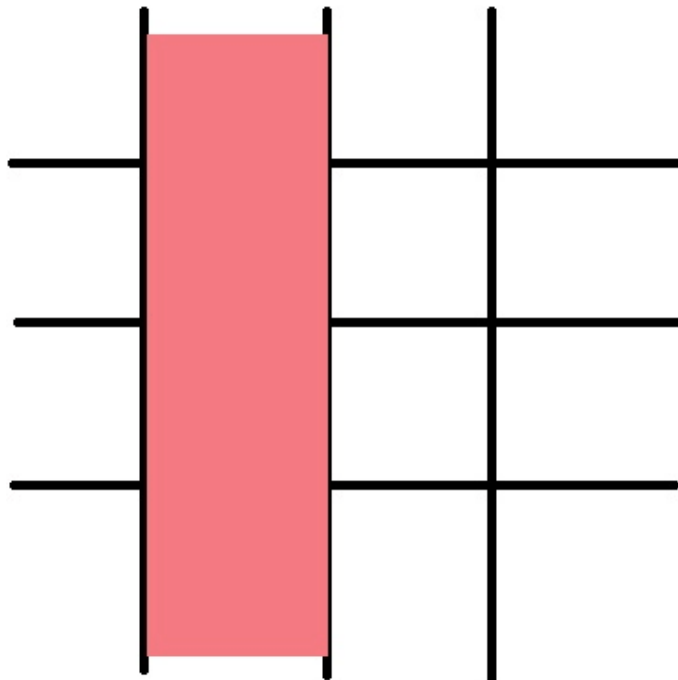
Aby polepszyć wygląd cienkich linii Okular implementuje dwie możliwości.

Pierwszym wyborem jest **Jednolicie**. Przy tym wyborze Okular dostosowuje ścieżkę przycinania i położenie linii, tak aby ścieżka przycinania i linia były na tej samej granicy piksela, tj. Okular poszerza cienkie linie do jednego piksela na urządzeniu wyjściowym, tak aby w ogóle były widoczne. Ten tryb jest podobny do **Poszerz cienkie linie** w programie Adobe® Reader®. Jeśli dokonano tego wyboru, to cienkie linie zawsze będą powiększane.

*Cienka linia wraz z polepszeniem **Jednolitym***

Drugi wybór to **Kształtowo**. Ten wybór również powoduje dostosowanie ścieżki przycinania z linią na granicach pikseli, lecz natężenie linii jest poprawiane na podstawie jej szerokości.

*Cienka linia wraz z polepszeniem **Kształtowym***

Cienkie linie nie są domyślnie polepszane (wybór **Nie**).

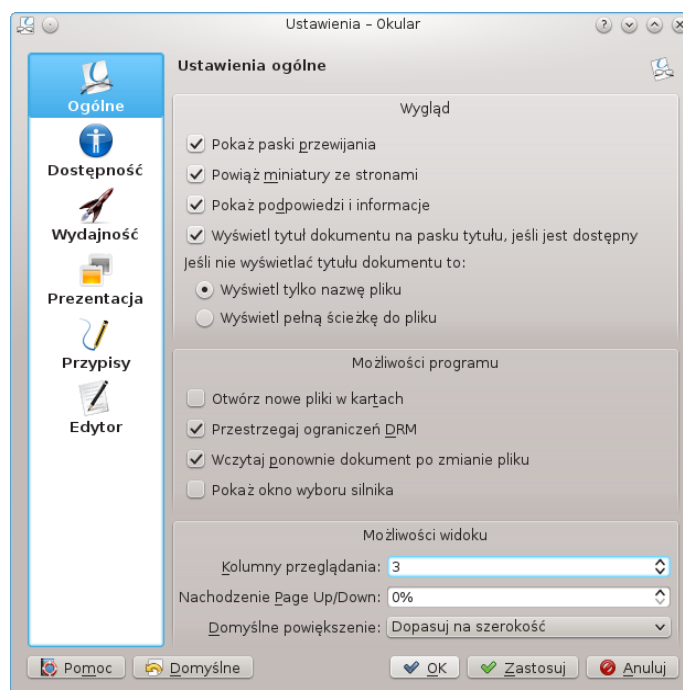
Rozdział 6

Ustawienia Okulara

6.1 Ustawienia ogólne

Okulara można dostosować do swoich potrzeb poprzez **Ustawienia** → **Ustawienia Okulara....** Okno dialogowe ustawień podzielone jest na sześć działów. Ten rozdział opisuje szczegółowo dostępne możliwości.

- [Ogólne](#)
- [Dostępność](#)
- [Wydajność](#)
- [Prezentacja](#)
- [Przypisy](#)
- [Edytor](#)

W zależności od wgranych silników wyświetlających, polecenie **Ustawienia** → **Ustawienia silników...** może być włączone lub nie. To szczególne okno dialogowe ustawień zawiera ustawienia dla silników, dla których istnieje możliwość ustawiania.

6.2 Ogólne

Pokaż paski przewijania

Określa, czy paski przewijania dla widoku dokumentu mają być widoczne.

Powiaź miniatury ze stronami

Określa, czy w widoku miniatur będzie zawsze pokazywana obecnie przeglądana strona.

Pokaż podpowiedzi i informacje

Określa, czy pokazywać bardziej szczegółowe dane przy uruchamianiu, wczytywaniu pliku, itp.

Wyświetl tytuł dokumentu na pasku tytułu, jeśli jest dostępny

Określa czy wyświetlać tytuł bieżącego dokumentu na pasku tytułu okna Okulara. Jeśli dokument nie ma metadanej o tytule lub gdy to pole jest odznaczone, to Okular wyświetla nazwę pliku dokumentu.

Jeśli nie wyświetlać tytułu dokumentu to

Można wybrać jedną z dwóch możliwości **Wyświetl tylko nazwę pliku** lub **Wyświetl pełną ścieżkę do pliku**.

Przestrzegaj ograniczeń DRM

Określa, czy Okular powinien przestrzegać ograniczeń *DRM* (Digital Rights Management). Ograniczenia DRM są używane, aby uniemożliwić wykonywanie pewnych czynności na dokumentach PDF, takich jak na przykład kopiowanie ich zawartości do schowka. Zauważ, że na niektórych systemach ta możliwość jest niedostępna.

Otwórz nowe pliki w kartach

Określa czy otwierać nowe dokumenty w kartach. Karty są domyślnie wyłączone.

Domyślnym skrótem do przełączania po kartach jest **Ctrl-**. (**Następna karta**) oraz **Ctrl-**, (**Poprzednia karta**).

Wczytaj ponownie dokument po zmianie pliku

Określa, czy otwarty plik powinien być samoczynnie sprawdzany na okoliczność zmian i ponownie wczytywany, jeśli zajdzie taka konieczność.

Pokaż okno wyboru silnika

Określa, czy Okular powinien prosić o wybór silnika, jeśli więcej niż jeden z dostępnych potrafi otworzyć żądany plik. Niezaznaczenie tej opcji spowoduje samoczynny wybór silnika z najwyższym priorytetem.

Kolumny przeglądu

To ustawienie określa liczbę kolumn użytych do wyświetlania stron w trybie przeglądania.

Nachodzenie Page Up/Down:

Tutaj można określić procent bieżącego obszaru wyświetlania, który ma być widoczny po naciśnięciu klawiszy **Page Up**/**Page Down**.

Domyślne powiększenie

Ustawienia te określają domyślny tryb powiększenia dla pliku, który nigdy wcześniej nie był otwierany. Dla tych plików, który były otwierane wcześniej, stosowany jest poprzedni tryb powiększenia.

6.3 Dostępność

Narysuj obramowania wokół odsyłaczy

Określa, czy będzie rysowana ramka wokół odsyłaczy.

Zmień kolory

Włącza możliwości zmiany kolorów.

Odwróć kolory

Odwraca kolory stron, czyli obiekty w czarnym kolorze staną się białe.

Zmień kolor papieru

Zmienia kolor tła stron.

Zmień ciemne i jasne kolory

Zmienia ciemne i jasne kolory. Oznacza to, że czarny nie będzie wyświetlany jako czarny, ale jako wybrany przez Ciebie ciemny kolor, a biały nie będzie wyświetlany jako biały, ale jako wybrany przez Ciebie jasny kolor.

Przekształć na czarno-białe

Przekształca dokument na czarno-biały. Można dostosować próg i kontrast. Ustawienie progu na wyższą wartość (przesuwając suwak w prawo) spowoduje użycie jaśniejszych odcieni szarego.

6.4 Wydajność

Włącz efekty przezroczystości

Rysuje zaznaczenia i inne szczególne grafiki, używając efektu przezroczystości. Wyłączenie ustawienia spowoduje rysowanie tych elementów przy użyciu konturów lub nieprzezroczystych wypełnień, przez co wzrośnie wydajność programu w trakcie zaznaczania.

Wykorzystanie pamięci

Można uzyskać optymalną wydajność Okulara poprzez ustawienie sposobu używania pamięci RAM na podstawie posiadanego systemu komputerowego i własnych przyzwyczajeń. Im więcej pamięci pozwolisz mu używać, tym szybciej program będzie działał. Domyślny profil jest dobry dla każdego systemu, ale można zapobiec używaniu większej ilości pamięci, niż to konieczne, przez wybranie niskiego wykorzystania pamięci lub pozwolić mu na wyciśnięcie maksimum z twojego sprzętu, przez wybranie dużego wykorzystania pamięci. Użyj profilu zachłanny, aby wstępnie wczytać wszystkie strony bez ryzyka przepełnienia pamięci (zostanie użyte tylko 50% całkowitej lub wolnej pamięci).

Wyświetlanie

Używając tej grupy ustawień można poprawić wyświetlanie tekstu i obrazów w Okularze. Wynik zależy od urządzenia do wyświetlania dokumentu. Pól **Włącz wygładzanie tekstu** oraz **Włącz wygładzanie grafiki** można użyć do włączenia i wyłączenia [przestrzennego wygładzania](#) odpowiednio tekstu oraz obrazów w dokumencie. Pole **Włącz "hinting" tekstu** służy jako przełącznik dla efektu drukarskiego zwanego "[hinting](#)" [czcionki](#). Wygładzanie oraz "hinting" mogą zmienić sposób wyświetlania dokumentu. Można nimi poprzestawiać, aby uzyskać zadowalający wygląd.

6.5 Prezentacja

Idź do przodu co:

Włącza samoczynne przechodzenie do następnej strony w określonych odstępach czasowych.

Po ostatniej stronie zacznij od początku

W trybie prezentacji, po dojściu do ostatniej strony, następną stroną będzie pierwsza strona dokumentu.

Kolor tła

To kolor, który będzie wyświetlany w miejscu ekranu, który nie jest zakryty przez stronę. Dotyczy tylko trybu prezentacji.

Kolor pędzla

Określa kolor pędzla używanego do rysowania po stronach podczas prezentacji.

Wskaźnik myszy

Określa czy wskaźnik myszy powinien być zawsze ukryty, zawsze widoczny, czy ukryty po pewnym, krótkim czasie nieużywania.

Pokaż pasek postępu

Określa, czy przy każdej zmianie strony powinien być wyświetlany pasek postępu w przeglądaniu stron. Pokazuje on obecny numer strony i całkowitą ilość stron. Znajduje się w prawym, górnym narożniku ekranu.

Pokaż stronę podsumowania

Określa, czy na początku prezentacji pokazana zostanie strona z takimi informacjami, jak tytuł, autor i ilość stron w dokumencie.

Włącz przejścia

Użyj tego pola zaznaczanego do włączenia lub wyłączenia efektu przejścia pomiędzy stronami.

Domyślne przejście

Efekt przejścia między stronami, jeśli dokument nie precyzuje takiego. Ustaw **Losowy efekt**, aby Okular wybierał losowo jeden z dostępnych efektów.

Umieszczenie

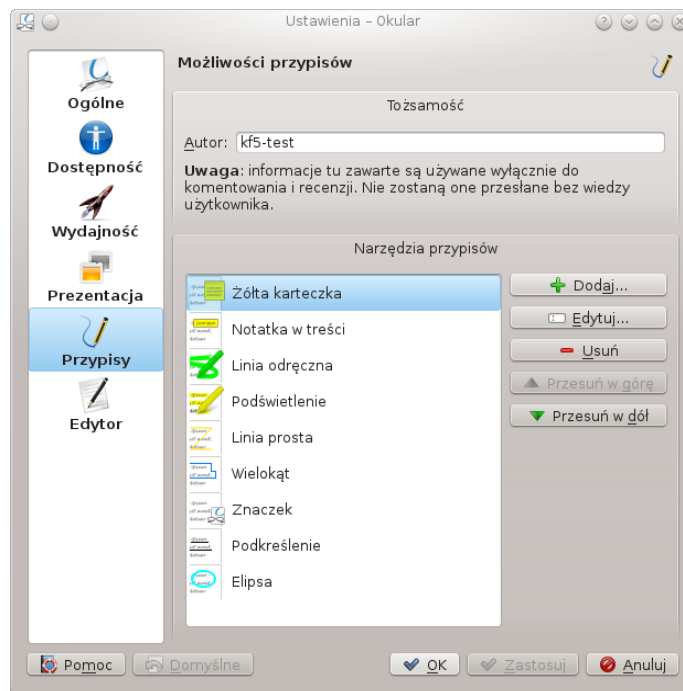
W tym dziale można wybrać **Ekran** używany do wyświetlania prezentacji.

Bieżący ekran to ten sam ekran, na którym znajduje się okno Okulara uruchamiające prezentację.

Domyślny ekran to ekran oznaczony jako domyślny w ustawieniach xinerama.

Ekran 0, Ekran 1 itd. to dostępne ekrany.

6.6 Przypisy

Autor

Autor treści dodanej do dokumentu. Domyślnie jest to nazwa ze strony **Hasło i konto użytkownika** modułu **Szczegóły konta** Ustawień Systemowych.

Narzędzia przypisów

Panel ten jest używany do ustawienia [paska przypisów](#).

Jest tam pięć przycisków (**Dodaj**, **Edycja**, **Usuń**, **Przesuń w górę**, **Przesuń w dół**) oraz pole spisu (które wyszczególnia zawartość bieżącego paska przypisów), które jest używane do ustawienia paska narzędzi.

Aby dodać jakieś narzędzie do paska narzędzi naciśnij na przycisk **Dodaj**. Można wybrać **Nazwę**, **Rodzaj** oraz **Wygląd** utworzonego narzędzia.

NOTATKA

Pamiętaj, że narzędzia przypisów są w Okularze wysoce ustawialne. Na przykład, można mieć dwa przyciski tego samego narzędzia, lecz w różnych kolorach. Nie obawiaj się eksperymentować przy wybieraniu zestawów przycisków, które będą odpowiednio skrojone do twojego sposobu pracy.

Naciśnij na jakimś elemencie w polu spisu, a następnie naciśnij na odpowiednim przycisku po prawej stronie strony, aby edytować, usunąć, przesunąć element w górę lub w dół. Skrót klawiszowy narzędzia (klawisze od 1 do 9) w zależności od jego położenia na spisie paska przypisów.

6.7 Edytor

Edytor

Wybierz edytor, który ma być uruchamiany gdy Okular chce otworzyć plik źródłowy. Ma to miejsce wtedy, gdy dokument posiada odniesienia do różnych miejsc źródeł (zwykle numery wierszy i kolumn), z których go wygenerowano. Format DVI podstawowo obsługuje szczegóły o źródle dokumentu LaTeX, z którego został utworzony. Podobny system, pdfsync, istnieje w dokumentach PDF; przechowuje on szczegóły w osobnym pliku nazwanym za oryginalnym dokumentem (na przykład `mój_dokument.pdfsync` dla `mój_dokument.pdf`).

Okular dostarczany jest z ustawieniami wstępnymi dla następujących edytorów: [Kate](#), [Kile](#), [SciTE](#), [Klient Emacs](#) oraz [Klient LyX](#).

NOTATKA

Aby użyć wyszukiwania zwrotnego w Kile, należy skompilować plik $\text{L}^{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ przy użyciu ustawienia **Nowoczesny**.

Polecenie

Polecenie wraz z parametrami do wywołania wybranego edytora z wczytanym plikiem źródłowym bieżącego dokumentu.

Pole to zostanie wypełnione samoczynnie w przypadku użycia jednego ze wstępnie ustawionych edytorów. W przeciwnym przypadku, wybierz **Własny edytor tekstu** z pola rozwijanego **Edytor** i zajrzyj do dokumentacji swojego ulubionego edytora, aby znaleźć właściwe polecenie.

Można użyć następujących pól zastępczych:

- %f - nazwa pliku
- %l - wiersz w pliku, do którego przejść
- %c - kolumna w pliku, do której przejść

Jeśli nie podano %f, to zostanie dołączona nazwa dokumentu do podanego polecenia.

Rozdział 7

Zasługi i licencja

PRAWA AUTORSKIE:

- Albert Astals aacid@kde.org Obecny opiekun
- Pino Toscano pino@kde.org
- Enrico Roseros kde@email.it programista KPDF

PRAWA AUTORSKIE DO DOKUMENTACJI:

- Albert Astals aacid@kde.org Autor
- Titus Laska titus.laska@gmx.de Uaktualnienia i dodatki
- Pino Toscano pino@kde.org

Tłumaczenie Marcin Kocur marcin2006@gmail.com

Tłumaczenie Łukasz Wojniłowicz lukasz.wojnilowicz@gmail.com

Ten program jest rozprowadzany na zasadach Licencji GNU Free Documentation License.

Ten program jest rozprowadzany na zasadach Licencji GNU General Public License.

Dodatek A

Wgrywanie

A.1 Jak zdobyć Okulara

Okular jest częścią projektu KDE (<http://www.kde.org/>).

Okular znajduje się w pakiecie kdegraphics na <ftp://ftp.kde.org/pub/kde/>, głównym serwerze FTP projektu KDE.

A.2 Kompilacja i wgrywanie

NOTATKA

Jeśli czytasz tę pomoc w Centrum pomocy KDE, Okular jest już prawdopodobnie wgrany w twoim systemie, więc nie musisz go wgrywać ponownie.

Aby skompilować i zainstalować program Okular w Twoim systemie, uruchom następujące polecenia w katalogu głównym dystrybucji programu Okular:

```
% ./configure
% make
% make install
```

Ponieważ program Okular używa **autoconf** i **automake**, nie powinno być problemów ze skompilowaniem go. Jeśli napotkasz problemy, proszę je zgłosić na listach e-mailowych KDE.